

OECD *Multilingual Summaries* Economic Policy Reforms 2016 Going for Growth Interim Report

Summary in Slovak

Celý dokument si môžete prečítať na: [10.1787/growth-2016-en](https://doi.org/10.1787/growth-2016-en)

Reformy hospodárskej politiky 2016 Cesta k rastu Predbežná správa

Zhrnutie v slovenčine

Vyhliadky globálneho rastu budú aj v blízkej budúcnosti pochmúrne, rozvíjajúce sa trhové ekonomiky strácajú dych, svetový obchod sa spomaľuje a obnovu v rozvinutých hospodárstvach oslabujú dlhodobé slabé investície. Toto znepokojenie týkajúce sa blízkej budúcnosti vzniká na základe rozsiahleho spomalenia rastu produktivity, pričom klesajúci trend má pôvod v prvých rokoch po roku 2000 – aspoň v rozvinutých hospodárstvach – a ukazuje len slabé známky oživenia. Spomalenie rastu pozorované v rozvíjajúcich sa trhovách ekonomikách v niekoľkých posledných rokoch tiež vyvoláva otázky o ich schopnosti ďalej znižovať rozdiely v odmeňovaní vzhľadom na najviac rozvinuté krajiny. Dôvod pre štrukturálne reformy má v spojení s podporou politik na stimuláciu dopytu stále silu udržateľne zvýšiť produktivitu a vytváranie pracovných miest, čím sa podporí pokrok v oblasti vlastného imania.

Cesta k rastu ponúka vládam na pomoc komplexné hodnotenie, aby mohli uvažovať o tom, ako by reformy politiky mohli ovplyvniť prosperitu ich občanov, a aby navrhovali balíky politik, ktoré najlepšie spĺňajú ich ciele. Rámec Cesty k rastu slúži ako pomôcka krajinám G20 pri monitorovaní ich úsilia o plnenie záväzku, ktorý prijali v roku 2014, na zvýšenie ich celkového hrubého domáceho produktu (HDP) o 2 % a na príslušné prispôbenie ich stratégií rastu.

Táto predbežná správa obsahuje prehľad hlavných problémov týkajúcich sa rastu, pred ktorými stojí OECD a vybrané krajiny OECD, a zvažuje sa v nej pokrok v poslednom roku pri prijímaní reforiem štrukturálnej politiky na riešenie týchto problémov (kapitola 1). To všetko sa skúma so zreteľom na silu priorít charakteristických pre jednotlivé krajiny zistenú vo vydaní Cestu k rastu z roku 2015. Rozoberajú sa aj možné dôsledky reforiem podporujúcich rast pre inkluzívnosť a makroekonomické obnovenie rovnováhy so zameraním sa na konsolidáciu verejných financií, zúženie nerovnováh bežného účtu a zníženie príjmovej nerovnosti.

V správe sa tiež skúmajú otázky a dôkazy týkajúce sa vplyvu reforiem vykonávaných v súvislosti s trvalo slabým dopytom a vykonávaných v odlišných prípadoch týkajúcich sa dostupnosti alebo efektívnosti makroekonomických politik na podporu reforiem (kapitola 2). A napokon, v správe sa uvádza hodnotenie vzťahu medzi príjmom vytvoreným z HDP a príjmom rozdeľovaným medzi domácnosti (kapitola 3). Konkrétne sa v nej skúma vývin hlavných ciest, prostredníctvom ktorých sa rast HDP prenáša do sektoru domácností, v posledných dvoch desaťročiach vo všetkých krajinách OECD.

Problémy reformy politik

- Pri navrhovaní reformných stratégií na udržateľné zvýšenie životnej úrovne väčšiny občanov musia vlády z celého sveta riešiť hlboké štrukturálne nedostatky, ktoré sa krízou odhalili, ktoré však v mnohých prípadoch vznikli dávno pred ňou.
- Spomalenie rastu produktivity na celom svete sa vyznačuje rozširovaním rozptylu rastu produktivity medzi podnikmi naprieč priemyselných odvetví, najmä medzi priekopníckymi podnikmi – v zásade nadnárodnými podnikmi, ktoré si udržali stabilný rast produktivity – a všetkými ostatnými podnikmi,

ktoré riadne fungujú v rámci hraníc produktivity. Prioritou reformy je odstránenie prekážok, ktoré potláčajú podnikanie a obmedzujú schopnosti podnikov, aby čo najviac využívali vedomosti a šírenie technológií.

- Zníženie nezamestnanosti je naďalej hlavný problém v mnohých krajinách, najmä v krajinách južnej a strednej Európy, v ktorých je stále mimoriadne vysoká miera dlhodobej nezamestnanosti. Ďalšie krajiny stoja pred pomerne vysokými úrovňami odchodov z trhu práce (napr. Spojené štáty americké), nízkou účasťou žien na trhu práce (Kórea a Japonsko) alebo vysokým výskytom neformálneho zamestnania (väčšina rozvíjajúcich sa trhov ekonomík). Riešenie týchto problémov týkajúcich sa trhu práce je prioritou s cieľom zvýšiť inkluzívnosť rastu.

Pokrok dosiahnutý v roku 2015

– Hoci sa pri riešení niektorých z hlavných problémov dosiahol pokrok, spomalenie tempa reforiem zaznamenané v rokoch 2013 – 2014 pokračovalo aj v roku 2015, a to aj po zohľadnení opatrení, o ktorých sa rokuje, ktoré sa však ešte len majú plne vykonať.

– Tempo reforiem sa líši v závislosti od krajiny aj od oblastí politiky.

- Stále je vo všeobecnosti vyššie skôr v juhoeurópskych krajinách (najmä v Taliansku a Španielsku) než medzi krajinami v severnej Európe. Medzi krajiny mimo Európy, v ktorých bol prijatý pomerne vysoký počet opatrení súvisiacich s odporúčaniami v rámci správy Cesty k rastu, patrí Japonsko spomedzi rozvinutých hospodárstiev a Čína, India a Mexiko v prípade rozvíjajúcich sa ekonomík.
- Prijatý bol pomerne väčší počet opatrení na pozdvihnutie účasti žien na trhu práce a na zlepšenie výsledkov v oblasti vzdelávania, kým menej opatrení možno pozorovať v oblastiach inovačnej politiky, efektívnosti verejného sektora alebo regulácie trhu s produktmi a trhu práce.

– V krajinách, v ktorých je obzvlášť veľkým problémom príjmová nerovnosť, väčšina opatrení prijatých na priority politik pravdepodobne pomáha zužovať rozdelenie príjmov. Nedávno prijaté opatrenia na zvýšenie rastu však len s malou pravdepodobnosťou pomôže krajinám s najvyšším deficitom bežného účtu zúžiť ich vonkajšie nerovnováhy.

Reforma v súvislosti so slabým dopytom

Na základe utlmených vyhládok svetového hospodárstva existuje dobrý dôvod uprednostňovať reformy, ktoré popri posilnení zamestnanosti a produktivity, sú najvhodnejšie na podporu krátkodobých činností.

- S výnimkou zvyšovania investícií do verejnej infraštruktúry tieto reformy zahŕňajú znižovanie prekážok pre vstup do sektorov so službami s potlačovaným dopytom, reformy nárokov na dávky v oblasti zdravotníctva a dôchodkov, ako aj reformy politik bývania a programov pomoci pri hľadaní zamestnania na uľahčenie geografickej a pracovnej mobility.
- Zvýšenie krátkodobých výnosov zo štrukturálnych reforiem si tiež vyžaduje, aby sa riešili zvyšné dysfunkcie finančného sektora s cieľom zlepšiť úverový tok do domácností a podnikov s obmedzeným prístupom na finančné trhy.
- V eurozóne by väčšia synchronizácia reforiem tiež pomohla znížiť náklady na zmenu poskytnutím väčšieho priestoru menovej politike s cieľom zmierniť možný nárast reálnych úrokových mier vyplývajúcich z trvalo nízkej inflácie.
- Krajiny s veľmi obmedzeným priestorom v rozpočte možno budú musieť uprednostniť vysoké krátkodobé výnosy alebo nízkonákladové opatrenia a budú musieť zabezpečiť, že ostatné opatrenia sa budú financovať z prostriedkov, ktoré sú, pokiaľ možno, čo najviac priaznivé pre zamestnanosť a rast.

Rast HDP a súhrnný príjem domácností

- Reálny HDP zvykol rásť viac než reálny príjem domácností vo väčšine krajín OECD od polovice 90. rokov 20. storočia do roku 2013.
- Tento rozdiel v raste je čiastočne spôsobený faktormi, ktoré majú malú politickú silu, najmä skutočnosťou, že spotrebiteľské ceny (s DPH) sa zvykli v posudzovanom období zvyšovať

vzhľadom na výrobné ceny. Jedinou výnimkou sú vývozcovia komodít, ako je Nórsko, Austrália a Kanada.

- Podiel príjmu domácností na HDP, jednoducho vymedzený ako podiel nominálneho čistého príjmu domácností vydelený nominálnym HDP, bol stabilný v posudzovanom období a priemerný v krajinách OECD. Táto priemerná stabilita zakrýva rôznorodosť medzi krajinami, pokiaľ ide o úroveň a vývin, pričom veľký pokles sa zaznamenal v Rakúsku a Kórei a veľký nárast v Slovenskej republike a vo Fínsku.
- Vývojové trendy týkajúce sa podielu príjmu domácností na HDP možno posúdiť pohľadom na profil podielu práce, kapitálu a sekundárneho (t. j. čisté transfery v rámci verejnej správy) príjmu domácností na HDP. Veľký počet krajín má skúsenosti so sprievodným poklesom podielu práce na HDP a podielu kapitálových príjmov smerujúcich do domácností, čo naznačuje, že čoraz vyšší podiel ziskov zadržal podnikový sektor namiesto toho, aby sa rozdelili v sektore domácností.
- Predsa však neexistuje žiadna jasná súvislosť medzi zmenami v rozdelení príjmov medzi hospodárskym sektorom domácností, podnikovým sektorom a sektorom verejnej správy na jednej strane a zvýšením príjmovej nerovnosti v rámci sektora domácností, s ktorým majú skúsenosti mnohé krajiny OECD, na druhej strane.

© OECD

Toto zhrnutie nie je úradným prekladom OECD.

Rozmnožovanie tohto zhrnutia je povolené iba za predpokladu, že bude uvedené autorské právo OECD a názov originálnej publikácie.

Viacjazyčné zhrnutia sú preložené výňatkami z publikácií OECD, pôvodne uverejnených v anglickom a francúzskom jazyku.

K dispozícii sú bezplatne v on-line knižkupectve OECD: www.oecd.org/bookshop

Viac informácií získate v Divízii autorských práv a prekladov OECD Riaditeľstva verejných záležitostí a komunikácie: rights@oecd.org, fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Navštívte našu webovú lokalitu www.oecd.org/rights

Kompletnú anglickú verziu si môžete prečítať v online knižnici OECD iLibrary!!

© OECD (2016), *Economic Policy Reforms 2016: Going for Growth Interim Report*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/growth-2016-en